

2060 9

MEMORIE VAN TOELICHTING

Een der verdragen, door de Internationale Arbeidsconferentie in haar twee en dertigste zitting op 1 Juli 1949 te Genève aangenomen, heeft betrekking op de bescherming van het loon. Dat verdrag wordt hierbij ter voldoening aan het bepaalde in artikel 19, lid 5, van het Statuut der Internationale Arbeidsorganisatie aan de Staten-Generaal voorgelegd.

Ter toelichting moge het volgende dienen.

Genoemd verdrag bevat een aantal voorschriften, waarmede bij de loonbetaling rekening gehouden moet worden.

In artikel 1 wordt een definitie van het begrip „loon” voor de toepassing van het verdrag gegeven.

Artikel 2 bepaalt op welke personen het verdrag van toepassing zal zijn. Als algemene regel wordt gesteld, dat het verdrag van toepassing is op ieder, aan wie loon betaald wordt of verschuldigd is.

De mogelijkheid van uitzonderingen is opengelaten. Zo kunnen uitgezonderd worden de arbeiders, ten aanzien van wie de toepassing van het verdrag in zijn geheel of van sommige bepalingen van het verdrag niet op haar plaats zou zijn, mits zij geen handenarbeid verrichten, en de personen, die huisarbeid of gelijksoortige arbeid verrichten. Bij deze uitzondering heeft de conferentie zich onder meer laten leiden door de overweging, dat het verdrag in het bijzonder de industrie-arbeiders op het oog heeft en op huispersoneel moeilijk toe te passen zou zijn. Een lid, dat zodanige uitzonderingen maakt, moet daarvan aan het Internationaal Arbeidsbureau kennis geven.

De wijze van betaling, namelijk in geld, dat wettig betaalmiddel is, is geregeld in artikel 3, terwijl artikel 4 betrekking heeft op betaling in natura.

De loonbetaling moet rechtstreeks aan de arbeiders geschieden, tenzij wettelijke maatregelen of een collectief contract of arbitrale uitspraak anders bepalen of de arbeider zijn toestemming tot een betaling op andere wijze gegeven heeft.

Artikel 6 houdt het verbod voor de werkgever in om op enigerlei wijze de vrijheid van de arbeider om zijn loon naar eigen verkiezing te besteden, te beperken.

De conferentie achtte het nodig daarnaast nog uitdrukkelijk te bepalen, dat geen dwang op de arbeiders uitgeoefend mag worden om van ondernemingswinkels gebruik te maken. Zulks is neergelegd in artikel 7.

Is het voor de arbeiders onmogelijk in andere winkels te kopen, dan moeten maatregelen genomen worden om te zorgen, dat de goederen tegen billijke en redelijke prijzen verkocht worden of dat de winkels en de ten verkoop beschikbare goederen niet met winst oogmerk beheerd worden, doch ten bate van de arbeiders.

Inhoudingen op het loon zijn onder bepaalde voorwaarden mogelijk volgens artikel 8, doch artikel 9 verbiedt elke inhouding op het loon in de vorm van een betaling aan de werkgever met het oog op het verkrijgen of het behoud van werk.

Artikel 10 regelt het beslag op de lonen.

Artikel 11 heeft betrekking op het loon als bevoorrechte schuld. Geregelde loonbetaling is een vereiste, aldus artikel 12; artikel 13 regelt in verband daarmee de dagen, waarop, en de plaats, waar loon in geld betaald mag worden.

De kennisgeving van de loonvoorwaarden en de elementen van het loon aan de arbeiders zijn geregeld in artikel 14.

Artikel 15, dat op de uitvoering betrekking heeft, houdt onder andere in, dat de wettelijke maatregelen ter uitvoering van het verdrag ter kennis van de betrokkenen gebracht moeten worden en de personen, verantwoordelijk voor de naleving, moeten aangeven.

De overige bepalingen zijn in hoofdzaak van formele aard en gelijklopend aan de overeenkomstige bepalingen, in andere verdragen door de Internationale Arbeidsconferentie aangenomen.

De ondergetekenden stemmen met de inhoud en de strekking van het onderhavige verdrag in en achten het aanbeveling te verdienen, dat Nederland het verdrag aanvaardt. In verband daarmee is het onderhavige wetsontwerp ingediend. Aanvulling van de Nederlandse

wetgeving is daarvoor naar hun mening niet nodig. De bepalingen van de wet op de arbeidsovereenkomst, neergelegd in het Burgerlijk Wetboek en de Drankwet, bevatten reeds de bepalingen, welke het verdrag voorschrijft.

De vraag zou kunnen worden gesteld of artikel 7 betreffende de zogenaamde ondernemingswinkels niet een verdere regeling zou nodig maken. Naar de mening van de ondergetekenden komen ondernemingswinkels of diensten, als hierbedoeld, in ons land niet voor. Voorts is in Nederland voor arbeiders, werkzaam in een onderneming, nergens toegang tot een andere winkel onmogelijk, zodat mede op die grond een nadere regeling overbodig is.

De Internationale Arbeidsconferentie, bovenbedoeld, nam ter zake van het onderhavige onderwerp nog een aanbeveling aan, welke afzonderlijk aan de Staten-Generaal wordt voorgelegd.

In verband met het bepaalde in artikel 35, lid 4, van het Statuut der Internationale Arbeidsorganisatie heeft de eerstondergetekende het onderhavige verdrag aan de Minister voor Uniezaken en Overzeese Rijksdelen doen toekomen met het verzoek het ter kennis van de Regeringen van Suriname en de Nederlandse Antillen te brengen.

De Minister van Sociale Zaken,

A. M. JOEKES.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

W. DREES.

De Minister van Justitie,

STRUYCKEN.

2060 10

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo wij in overweging genomen hebben, dat het op 1 Juli 1949 te Genève door de Internationale Arbeidsconferentie in haar twee en dertigste zitting aangenomen Verdrag betreffende bureaux voor arbeidsbemiddeling, welke voor hun bemiddeling betaling vragen (herzien), 1949, alvorens te kunnen worden bekrachtigd, ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal behoeft:

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Enig artikel

Het op 1 Juli 1949 te Genève door de Internationale Arbeidsconferentie in haar twee en dertigste zitting aangenomen Verdrag betreffende bureaux voor arbeidsbemiddeling, welke voor hun bemiddeling betaling vragen (herzien), 1949, waarvan de Engelse en de Franse tekst, alsmede een Nederlandse vertaling, in afdruk nevens deze wet zijn gevoegd, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken,

De Minister van Buitenlandse Zaken,